

Olje- og energidepartementet
Einar Gerhardsens plass 1
postboks 8148 Dep
0033 Oslo

18.12.2007

Naturvernforbundets kommentarer til evaluering av energiloven

Naturvernforbundet viser til evalueringsrunden av energiloven og vil med dette gi våre kommentarer. Vi beklager forsinkelsen.

Miljøvern må inn i formålsparagrafen

Målsettingen om at vi skal utvikle bærekraftige energisystem, inkludert produksjon og forbruk av elektrisk strøm, har bred oppslutning. Det er derfor viktig å få en formålsparagraf i energiloven som pålegger energiselskapene å ta ansvar for miljøet, i likhet med de kravene produsenter av en rekke andre varer og tjenester etter hvert er blitt pålagt gjennom lovverket, som forurensningsloven og produktkontrollloven.

En ny formålsparagraf om miljø i energiloven vil pålegge forvaltningen å stille strengere miljøkrav til konsesjoner etter energiloven enn tidligere. En ny formålsparagraf om miljø i energiloven kan gjøre at den kommer på linje med det øvrige lovverk og Norges internasjonale forpliktelser når det gjelder natur og miljø kan bli innfridd.

Kritiske kraftsituasjoner: Virkemidler til å sette i gang sluttbrukertiltak

Kraftsituasjonen i Midt-Norge har vist at virkemidler for forsyningsikkerhetstiltak i kritiske situasjoner, er begrenset. Nettselskaper må få myndighet til å kunne sette i gang sluttbrukertiltak slik som å gi insentiver til energisparing istedenfor at det fokuseres kun på økt produksjon og overføring. Situasjoner, som den i Midt-Norge, kan oppstå i flere områder. Da er det viktig at de virkemidlene som er mest miljøvennlige blir tatt i bruk og at det ikke satses på forurensningsbomber som mobile gasskraftverk for å løse forsyningsproblemene. Rammene for hvilke virkemidler kan brukes bør utvides til også kunne inneholde det mest miljøvennlige tiltaket i krisesituasjoner; energisparing og effektivisering.

Kraftoverføringer og Forurensere må betale

Dagens luftspennløsninger utsetter norsk natur for stadige større arealinngrep. Økt fokus på salg og transport av fornybar energi over lange avstander gjør en mer miljøvennlig overføringsteknologi nødvendig. Statnett og NVE må kunne bli pådrivere for å ta i bruk og påskynde utviklingen av ny kablingsteknologi for både jord og sjø.

Her må det settes i gang pionerprosjekter blant annet i samarbeid med petroleumssektoren for å benytte den kunnskapen som nå er under utvikling ved elektrifisering av norsk sokkel.

Den planlagte 420kV-linja fra Balsfjord til Hammerfest må kunne bli et slikt utviklingsprosjekt. Her kan petroleumssektoren og Statnett inngå et samarbeid for å finne gode løsninger på å føre linja i jord- og sjøkabel. Det er først og fremst behovet for strøm til Melkøya som er bakgrunn for at denne linja planlegges. Vi finner det derfor naturlig at forurensere her finansierer kostnadene ved prosjektet.

Samtidig tror vi at en slik ny kablingsteknologi vil kunne være framtidsretta for å trygge forsyningsikkerheten. Klimaendringer gir økende fare for "klimapåslag" i form av nedising og nedblåsing av linjenett i luftspenn, og kabling vil fjerne denne faren.

Bruk av vannmagasinene

Ifølge Sintef energiforskning har fyllingsgraden i magasinene vært 4,6 % mindre etter at energiloven ble innført. Det synes klart at magasinene kjøres hardere og enkelte områder kan bli sårbare i tider med redusert nedbør.

Naturvernforbundet mener at myndighetene må ta ansvar for at vannmagasinene kjøres på en måte som skåner miljøet og som ikke setter forsyningssikkerheten i fare i tørre perioder. Myndighetene bør med avtalte tidsrom (for eksempel månedsvis) setter krav til minimums fyllingsgrad i magasinene for å sikre at magasinutfyllingen ikke blir så liten at krisetiltak må settes inn av hensyn til forsyningssikkerheten. Dette er spesielt viktig i perioden 15.05.-15.09. I tillegg når situasjoner hvor forsyningssikkerheten kan være truet, må energiloven gi rom for å kunne styre vannmagasinene i den grad det skulle være nødvendig. Som en minimumsløsning bør denne typen regulering i hvert fall tillates i områder med spesielt anstrengt overføringskapasitet, som Møre og Romsdal.

Oljefyring og fleksibilitet i kraftmarkedet

Econ hevdet i sin utredning om energiloven og energieffektivisering at en eventuell utfasing av oljefyring til oppvarming vil redusere elastisiteten i kraftmarkedet. Når Naturvernforbundet snakker om å fase ut oljefyring ønsker vi sjølsagt ikke å fase inn elektrisitet som oppvarming. Vi ønsker å fase ut olje og fase inn bioenergi eller andre fornybare oppvarmingsmuligheter. Å bruke bioenergi til oppvarming gir akkurat like mye fleksibilitet som oljefyring. Naturvernforbundet mener at Norge bør fase ut all oljefyring innen 2012 og med det redusere de nasjonale klimagassutslippene med 5-6 %.

Energieffektivisering og energiloven

Naturvernforbundet mener at energiloven bør være ennå mer offensiv når det gjelder energieffektivitet. Det internasjonale energibyrådet anslår at energieffektivitet vil bli det største tiltaket til å redusere klimagassutslippene innen 2030. Det anslår at av alle tiltakene som må til å redusere utslippene vil tiltak for energieffektivisering utgjøre 67 %.

EU har blant annet en målsetning om 20 % økning i energieffektiviteten innen 2020. Naturvernforbundet mener at det bør lages en ambisiøs strategi for energieffektivisering i Norge og energiloven bør brukes ennå mer til å få utløst potensialet som ligger i energieffektivisering. Energieffektivisering bør være styrende prinsipp for lovverket.

En klar formålsparagraf vil, som nevnt innledningsvis, bidra til å gi et rammeverk for en slik offensiv strategi.

Vennlig hilsen,

Lars Haltbrekken
Leder

Torhildur Kristjansdottir
Energirådgiver